

BÜLLETEN

№ 4 (008) • aprel 2013-cü il

www.azərsu.az

Qaynar xətt - 955

Prezident İlham Əliyev Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları sərgisi ilə tanış olmuşdur

Azərbaycanda ilk dəfə Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları sərgisi və konfransı keçirilmişdir. Sərginin ilk günü Bakı Sərgi mərkəzinə gələn Prezident İlham Əliyev sərgi ilə tanış olmuşdur. Sərgi çərçivəsində Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları konfransı keçirilmişdir.

● *ətraflı səh. 4-5*

Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları konfransı keçirilmişdir

Aprelin 12-də “Hilton Bakı” otelində Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları konfransı keçirilmişdir. Konfransda dünyanın müxtəlif ölkələrindən 50-dən çox alim, 200-dək mütəxəssis iştirak etmişdir. Konfransın plenar iclasından sonra tədbir müxtəlif mövzular üzrə ayrı-ayrı bölmələrdə davam etdirilmişdir.

● *ətraflı səh. 6-7*

Prezident İlham Əliyev Hacıqabul şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir

Aprelin 15-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Şirvan-Muğan su kəməmindən Hacıqabul şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimi keçirilmişdir. Dövlət başçısına məlumat verilmişdir ki, “Hacıqabul şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi” əhali artımının 2035-ci ilə qədər inkişaf perspektivi nəzərə alınmaqla 30,4 min nəfər üçün hesablanmışdır və dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

● *ətraflı səh. 8-9*

Macarıstan şirkəti ilə əməkdaşlığa dair sənəd imzalanmışdır

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Macarıstan Respublikasının “Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyəti (Waterworks of Budapest Plc. şirkəti) arasında əməkdaşlığa dair sənəd imzalanmışdır. İmzalanma mərasimində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunmuş, qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılmışdır.

● *ətraflı səh. 2*

Gəncə şəhəri Məhsəti qəsəbəsinin içməli su təchizatı yaxşılaşmışdır

Gəncə şəhərinin Məhsəti qəsəbəsinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması üzrə işlər yekunlaşmışdır. Aprelin 15-də qəsəbədə yeni subartezian quyularının açılışı ilə bağlı keçirilən mərasimdə bildirilmişdir ki, görülmüş işlər nəticəsində qəsəbədə 4 mindən çox sakinin içməli su təchizatı yaxşılaşmışdır.

● *ətraflı səh. 11*

2013-cü ildə su və kanalizasiya layihələrinin böyük hissəsi icra ediləcəkdir

Aprilin 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilmişdir.

İclasda çıxış edən Prezident İlham Əli-

yev bildirmişdir ki, ilin birinci rübündə ölkədə sosial və iqtisadi vəzifələr uğurla icra edilmiş, ümumi daxili məhsul 3,1, əhalinin pul gəlirləri isə təxminən 6 faiz artmış, qeyri-neft sektorunun inkişafı 11,4 faiz olmuşdur. Dövlət başçısı ötən dövr ərzində sosial proqramların uğurla icra olduğunu diqqətə çatdırmış, ölkədə sənə-

yeləmənin genişləndirilməsi, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması ilə bağlı geniş tədbirlərin görüldüyünü bildirmişdir.

Regionlarda quruculuq işləri aparıldığını, sosial infrastruktur yaradıldığını qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, 2013-cü ildə bu istiqamətdə tədbirlər davam etdiriləcək: **“Sosial infrastrukturun modernləşdirilməsi və yenidən yaradılması ilə bağlı müvafiq göstərişlər verilmişdir. Dövlət büdcəsində bu məqsədlər üçün kifayət qədər böyük məbləğlər nəzərdə tutulur və vaxtaşırı Prezidentin ehtiyat fondundan bu məqsədlərə əlavə vəsait ayrılır. Kənd yollarının, qəsəbə daxili və qəsəbələrarası yolların tikintisinə diqqət verilməlidir. Su və kanalizasiya layihələri – bunlar çox böyük layihələrdir. Çalışmalıyıq ki, ilin sonuna qədər işlərin böyük əksəriyyətini görək. Hər halda bu proqramı qəbul edərkən mən çox qısa bir müddət qoydum. Biz bunu beş ilə də uzada bilərdik. Çünki doğrudan da, işin həcmi həddindən artıq böyükdür. Ancaq iki il ərzində biz bütün sözlərimizi birləşdirmişik ki, Bakı qəsəbələrinin illərlə yığılıb qalan problemləri həllini tapsın. Hesab edirəm ki, bu da çox önəmli bir sosial layihədir”.**

Aprilin 10-da “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Macarıstan Respublikasının “Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyəti (Waterworks of Budapest Plc. şirkəti) arasında əməkdaşlığa dair sənəd imzalanmışdır.

İmzalanma mərasimində çıxış edən “Azərsu” ASC-nin sədri cənab Qorxmaz Hüseynov Azərbaycanda su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri barədə məlumat verərək bu sahədə beynəlxalq maliyyə təşkilatları və nüfuzlu xarici şirkətlərlə sıx əməkdaşlıq edildiyini diqqətə çatdırmışdır. Qorxmaz Hüseynov layihələrin icrasında ən yeni texnologiyalardan istifadə edildiyini, su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturlarının müasir metodlarla idarəedilməsinə üstünlük verildiyini qeyd etmişdir: **“Hesab edirəm ki, bu sahədə böyük təcrübəsi olan Macarıstanın “Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyəti ilə əməkdaşlığımızın geniş perspektivləri vardır.**

Macarıstan şirkəti ilə əməkdaşlığa dair sənəd imzalanmışdır

Su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması layihələrinin əhatə dairəsi daha da genişlənəcək və bu sahədə sizinlə əməkdaşlığı davam etdirəcəyik. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində bir müddət əvvəl “Azərsu” ASC-nin mütəxəssisləri Macarıstana ezam edilmiş və “Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmuşlar”.

“Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru Csaba Haranghi Azərbaycanda infrastruktur sistemlərinin inkişafına dövlət tərəfindən böyük dəstək verildiyini qeyd etmiş, içməli su təchizatı və kanalizasiya sektorunda yeni layihələrin icrasını yüksək dəyərləndirmişdir: **“Azərbaycanda içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin yaxşılaşdırıl-**

ması istiqamətində həyata keçirilən layihələri yaxından izləyirik. Qısa müddətdə böyük layihələrin icrasına başlanılmışdır. Bu sahədə qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinə əsaslanaraq əməkdaşlığın geniş perspektivləri olduğunu demək mümkündür. Bizim idarəetmə sistemlərinin yaradılması, müasir tipli su anbarlarının tikintisi səhəndə böyük təcrübəmiz var-

dır”.

Sənədi “Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov və “Budapeşt Sukanal” Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru Csaba Haranghi imzalamışdır.

Qeyd edək ki, Macarıstanın Waterworks of Budapest Plc. şirkəti 11-13 aprel 2013-cü il tarixlərində Bakı şəhərində keçirilmiş Xəzər beynəlxalq Su texnologiyaları sərgisinin iştirakçısı olmuşdur.

Azərbaycanda ilk dəfə Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları Sərgisi keçirilmişdir

Qorxmaz Hüseynov:
"Bu sərgiyə istər iştirakçı, istərsə də ziyarətçi kimi qatılanlar böyük fayda əldə edirlər"

muşdur. Fərəhləndirici haldır ki, 23 ölkədən 80-dək şirkətin iştirak etdiyi sərgidə su sektorunun bütün sahələrini əhatə edən şirkətlər təmsil olunur.

Sonra sərginin açılışını bildiren rəmzi lent kəsilmişdir.

Sərgi ilə tanışlıq zamanı "Azərsu" ASC sədrinin diqqətinə çatdırılmışdır ki, sərgidə içməli su təchizatı, tullantı suların təmizlənməsi, yağış sularının kənarlaşdırılması sistemləri, mikrotonel inşası, içməli suyun analizi üçün ölçü cihazları və tənzimləyici texnologiyalar, pompalar, nasos sistemləri, içməli su mənbələrinin mühafizəsi, inşaat texnikası və avadanlıqları, qazma qurğuları, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, geotermik texnologiyalar, suyun duzsuzlaşdırılması, habelə su təchizatı və kanalizasiya sahəsində mövcud olan digər ən yeni texnologiyalar təqdim olunur.

Sərgidə nümayiş etdirilən məhsul və xidmətlər ziyarətçilərin böyük marağına səbəb olmuşdur.

Aprilin 11-də Azərbaycanda ilk dəfə Xəzər regionunda su texnologiyaları sahəsində əldə edilmiş nailiyyətlərin nümayiş etdirildiyi Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları Sərgisi işə başlamışdır. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin dəstəyi və "İteca Caspian" şirkətinin təşkilatçılığı ilə "Baku Expo Center"də keçirilən sərginin tənənəli açılış mərasimi olmuşdur.

Açılış mərasimində çıxış edən "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov sərgi iştirakçılarını salamlayaraq ilk dəfə su texnologiyaları sərgisinin keçirilməsinin ölkəmizin su təchizatı və kanalizasiya sektorunun inkişafı üçün əlamətdar hadisə olduğunu bildirmişdir. Səhmdar Cəmiyyətin sədri hazırda Bakı şəhərində, Abşeron yarımadasının kənd və qəsəbələrində, həmçinin 38 şəhər və rayon mərkəzində, 350-dən çox kənddə su və kanalizasiya layihələrinin icra edildiyini diqqətə çatdırmışdır. Bu sahədə beynəlxalq maliyyə təşkilatları və xarici şirkətlərlə əməkdaşlıq edildiyini bildiren Qorxmaz Hüseynov layihələrin icrasında yeni texnologiyalardan istifadəyə üstünlük verildiyini diqqətə çatdırmışdır. Səhmdar Cəmiyyətin sədri su texnologiyaları sahəsində belə bir tədbirin keçirilməsini ölkəmizin su təchizatı sektorunun inkişafına fayda verəcəyini bildirmişdir: **"Bu sərgiyə istər iştirakçı, istərsə də ziyarətçi kimi qatılanlar böyük fayda əldə edirlər. Belə tədbirlər müasir texnologiyaların mənimsənilməsi və tətbiqi, yeni tərəfdaşların əldə olunması baxımından əhəmiyyətlidir. Ümidvaram ki, 3 gün davam edəcək sərgi iştirakçı və ziyarətçilər üçün faydalı keçəcək, gələcək əməkdaşlığın bünövrəsi məhz burada qoyulacaqdır"**.

"İteca Caspian" şirkətinin direktoru Edvard Stroun su texnologiyaları sərgisinin keçirilməsinə göstərdiyi təşəbbüsə və dəstəyə görə "Azərsu" ASC-nin rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirmiş və qeyd etmişdir ki, ilk dəfə keçirilməsinə baxmayaraq su texnologiyaları sərgisinə maraq böyük ol-

muşdur. Fərəhləndirici haldır ki, 23 ölkədən 80-dək şirkətin iştirak etdiyi sərgidə su sektorunun bütün sahələrini əhatə edən şirkətlər təmsil olunur.

Prezident İlham Əliyev Xəzər Beynəlxalq su

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 11-də Bakı Sərgi Mərkəzində birinci Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları sərgisi ilə tanış olmuşdur. Dövlətimizin başçısına məlumat verən "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, son illərdə Azərbaycanda şəhər və rayon mərkəzlərinin, kənd və qəsəbələrin su təchizatı yenidən qurulur. Bu sahədə beynəlxalq maliyyə təşkilatları və xarici şirkətlərlə əməkdaşlıq genişlənir. Həmçinin ölkəmizdə su təchizatı və kanalizasiya sektorunda reallaşdırılan genişmiqyaslı layihələr, yeni texnologiyaların tətbiqi perspektivləri isə sərmayəçilərin regiona marağını daha da artırır. "CATEF-2013" sərgisi də bunun bariz nümunəsidir. Bildirilmişdir ki, "CATEF-2013" sərgisi Xəzər regionunda su texnologiyaları sahəsində əldə olunan nailiyyətlərin nümayiş etdirildiyi yeganə ixtisaslaşdırılmış tədbirdir. "Azərsu" ASC-nin təşəbbüsü və fəal dəstəyi ilə təşkil olunan sərginin tərəfdaşı "Itasca Caspian" MMC-dir. Cənubi Qafqaz regionunda bu mövzuya dair ilk dəfə keçirilən sərgi su texno-

logiyalarına olan marağı nümayiş etdirir. Burada iştirak edən 23 ölkədən 70-dən çox şirkət içməli su təchizatı və kanalizasiya sahəsində mövcud olan ən yeni texnologiyaları və xidmətləri nümayiş etdirir. Bu sərgidə yerli və xarici şirkətlərə öz məhsullarını və texnologiyalarını nümayiş etdirmək üçün gözəl fürsət yaradılmışdır. Dövlətimizin başçısının diqqətinə çatdırılmışdır ki, sərgidə ABŞ, Avropa ölkələri, Yapo-

niya və Koreya Respublikası şirkətlərinin üstünlük təşkil etməsi yüksək texnologiyalar sahəsində təcrübəsi olan müəssisələrin bu tədbirə böyük önəm verdiyini təsdiqləyir. "CATEF-2013"də Azərbaycan ilə yanaşı, Türkiyə, ABŞ, Koreya Respublikası, Almaniya, İsveçrə, Yaponiya, Avstriya, Fransa, İsveç və digər ölkələrdən olan şirkətlər su infrastrukturuna dair məhsullarını və xidmətlərini təqdim edir. Bu, yeni texnologiyaların tətbiqi, xarici investisiyaların cəlb edilməsi və beynəlxalq tərəfdaşlığın genişləndirilməsi baxımından belə sərgilərin əhəmiyyətini təsdiqləyir.

Prezident İlham Əliyev sərginin pavilyonları ilə tanış olmuşdur.

ABŞ-ın "Dow" şirkətinin pavilyonu ilə tanışlıq zamanı dövlətimizin başçısına məlumat verilmişdir ki, müəssisə sənaye suları və regionlarda istifadə olunan sular, yaşayış yerlərinin içməli suları və suyun təkrar istifadəsi zamanı tətbiq edilən ion mübadilə qatranları, habelə elektrik deionizasiya məhsullarının geniş çeşidini təklif edir. Hazırda bu şirkət Bakıda içməli suyun təmizlənməsi üçün dünyanın ən böyük ultrasüzgəc qurğ-

texnologiyaları sərgisi ilə tanış olmuşdur

usunun hazırlanmasında yaxından iştirak edir. Həmin qurğunun quraşdırılmasının 2013-cü ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Qurğunun ərzində 520 min kubmetr həcmində içməli suyun təchiz olunmasına imkan verəcəkdir. Bazarda aparıcı mövqeyə sahib olan Almaniyanın "Herrenknecht" şirkəti mexaniki üsulla tunelqazıma sistemləri sahəsində tətbiq olunan texnologiyalar üzrə lider müəssisələrdəndir. "Herrenknecht" dünyada istənilən torpaq tipi üçün bütün diametrlərdə ən müasir tunelqazıma maşınları istehsal edən yeganə şirkətdir. İsveçin "Nordic Water Products AB" şirkətinin pavilyonunda dövlətimizin başçısına məlumat verilmişdir ki, müəssisə dənəvər hissəcikləri ayırmaq üçün istifadə olunan ələklərin, eləcə də onların avadanlığının çatdırılmasını və quraşdırılmasını həyata keçirir. Rusiyanın "Ecoline" şirkəti isə şüşə lifli plastik materialdan avadanlıq hazırlayır. Buraya əsasən məişət və istehsal obyektlərində yaranan tullantı suların təmizlənməsi üçün istifadə olunan avadanlıq, həmçinin kanalizasiya sularının təmizlənməsi və nasosla vurulması üçün məhsullar daxildir.

Sonra Prezident İlham Əliyev "Ekoton" beynəlxalq tədqiqat və istehsal şirkətinin pavilyonuna baxmışdır. Şirkət tullantı suların təmizlənməsi üzrə Rusiyada ən iri müəssisə hesab olunur. Avadanlıq Rusiya, Ukrayna, Polşa və Qazaxıstanda yerləşən zavodlarda istehsal edilir. Sərgidə yerli şirkətlər də geniş təmsil olunur. Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə 2009-cu ildə istismara verilən Sumqayıt Texnologiyalar Parkının Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiyada bənzəri yoxdur. Bu müəssisədə müxtəlif profilli zavodlar fəaliyyət göstərir. Onlardan biri də polimer məmulatlar zavodudur. Zavodda yüksək təzyiqə davamlı

qaz, su, alüminium təbəqəli çoxqatlı polietilen, şüşə lifli üçqat fiber borular və digər məhsullar istehsal olunur.

Azərbaycan Prezidenti "Azərsu" ASC-nin pavilyonuna gəlmişdir.

Səhmdar Cəmiyyətin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, pavilyonda Bakıda, Abşeron yarımadasında və regionlarda həyata keçirilən layihələri əks etdirən stendlər təqdim olunur. Prezident İlham Əliyevə Abşeron yarımadasının 2013-cü ildə su alacaq qəsəbələri, o cümlədən 2035-ci ilədək perspektiv inkişafı nəzərdə tutan "Master plan" barədə məlumat verilmişdir. Bildirilmişdir ki, hazırda ölkənin 38 şəhər və rayon mərkəzində, həmçinin 350-dən çox kənddə su və kanalizasiya layihələri icra edilir. "SCADA" idarəetmə və məlumatların əldə olunması sistemi vasitəsilə Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin fəaliyyətinə online rejimdə nəzarət edilir. Dövlətimizin başçısına, həmçinin yeraltı infrastrukturun elektron xəritəsinin hazırlanmasını nəzərdə tutan "Azərsu-CİS" layihəsi barədə məlumat verilmişdir. Prezident İlham

Əliyev Ceyranbatan ultrasüzgəclə sutəmizləyici qurğusunun, mərkəzi laboratoriyanın, cəmiyyətin yeni inzibati binasının, Hövsan Aerasiya Stansiyasının maketlərinə də baxmışdır. Bildirilmişdir ki, mərkəzi laboratoriyada tikinti işləri yekunlaşmaq üzrədir və bu il istifadəyə veriləcəkdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, icra olunan layihələrin daha keyfiyyətlə həyata keçirilməsi, müasir texnologiyanın və xarici təcrübənin öyrənilməsi məqsədi ilə cəmiyyətin əməkdaşları Sinqapur, Türkiyə, Koreya Respublikası və digər ölkələrdə, eləcə də daxili təlimlərdə iştirak edirlər. Fransanın "SUEZ Environnement" şirkətinin pavilyonunda olan Prezident İlham Əliyevə məlumat verilmişdir ki, müəssisə və onun filialları içməli su resursları, sanitariya-nəzarət və tullantıların idarə edilməsi sahəsində milyonlarla insana və təsərrüfat subyektlərinə qabaqcıl təcrübə təqdim edir.

Sərgi ilə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı "CATEF-2013" - birinci Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları sərgisi və forumunun işinə uğurlar arzulamışdır.

Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları

Aprəlin 12-də "Hilton Bakı" otelində Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları konfransı keçirilmişdir. Xəzər Beynəlxalq su texnologiyaları sərgisi çərçivəsində təşkil olunan konfransda dünyanın müxtəlif ölkələrindən 50-dən çox alim, 200-dək mütəxəssis iştirak etmişdir.

Əvvəlcə konfrans iştirakçıları Fəxri Xiyabana gələrək ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişlər.

Konfransın açılış mərasimində Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Abid Şərifov Prezident İlham Əliyevin tədbir iştirakçılarına ünvanladığı təbrik məktubunu oxumuşdur. Təbrik məktubunda Azərbaycan xalqının ümummillə lideri Heydər Əliyevin müəllifi olduğu uğurlu sosial-iqtisadi strategiyanın ölkəmizdə infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi üçün möhkəm təməllər yaratdığı qeyd olunmuş, Azərbaycanda içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin müasir standartlara uyğun yenidən qurulması məqsədilə iri layihələrin həyata keçirildiyi vurğulanmışdır. Dövlət başçısı

su texnologiyaları sahəsində ilk dəfə sərgi və konfransın keçirilməsini mühüm hadisə olduğunu bəyan edərək tədbir iştirakçılarına müvəffəqiyyətlər arzulamışdır.

Tədbirdə çıxış edən Baş nazirin müavini Abid Şərifov Azərbaycan iqtisadiyyatının statistik göstəriciləri barədə məlumat verərək qeyd etmişdir ki, 2012-ci ildə ölkədə 68,8 milyard

dollar ümumi daxili məhsul istehsal olunmuş, iqtisadi artım 2,2 faiz təşkil etmişdir. Ötən il iqtisadiyyata qoyulan 25,8 milyard dollardan çox investisiyanın böyük hissəsini daxili investisiyalar təşkil etmişdir.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünə də toxunan Abid Şərifov bununla əlaqədar Dağlıq Qarabağ və ətraf 7 rayonun bu cür layihələrdən kənar qaldığını konfrans iştirakçılarına diqqətinə çatdırmışdır.

Şirin su ehtiyatlarının qismən məhdud olduğu və qeyri-bərabər paylandığı Azərbaycanda sudan səmərəli istifadə tarixin bütün dövrlərdə aktual olduğunu deyən "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov qeyd etmişdir ki, ölkənin su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yaxşılaşdırılması dövlətimizin sosial-iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir və Prezident İlham Əliyev bu sahənin inkişafına böyük diqqət və qayğı göstərir.

Bakı şəhərinin içməli, tullantı və

konfransı keçirilmişdir

yağış suları infrastrukturalarının 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişafını nəzərdə tutan Master Planın hazırlandığını xatırladan "Azərsu" ASC-nin sədri bildirmişdir ki, sənədə əsasən, paytaxtın və Abşeron yarımadasının su-kanalizasiya infrastrukturunu xeyli genişləndərək bütün yaşayış məntəqələrini əhatə edəcəkdir: "Master Planı əsasən Abşeron yarımadasında 5900 kilometr su, 7100 kilometr kanalizasiya, 970 kilometr yağış suları xətləri çəkiləcəkdir. Bunlarla yanaşı qarşdakı illərdə tutumu 1 milyon 345 min kubmetr olan 80-dən çox su anbarı, ümumi məhsuldarlığı sutkada 1 milyon 375 min kubmetr olan 11 çirkab sutəmizləyici qurğunun tikintisi də nəzərdə tutulur. Bütün bunlar istehlakçıların içməli su təchizatının və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına öz töhfəsini verəcəkdir".

Konfransa qatılan Türkiyənin meşə və su işləri naziri Veysəl Əroğlu belə tədbirin keçirilməsinin böyük əhəmiyyəti olduğunu bildirmişdir. Türkiyədə əvvəllər əhalinin su problemi ilə üzləşdiyini xatırladan nazir hazırda ölkəsində bu sahədə tətbiq olunan yeni texnologiyalar əsasında problemin öz həllini tapdığını qeyd et-

mişdir. Veysəl Əroğlu bu sahədə Azərbaycanı Türkiyə təcrübəsindən yararlanmağa dəvət etmişdir.

Azərbaycanın ekologiya və təbii ehtiyatlar naziri Hüseynqulu Bağirov tədbirin əhəmiyyətindən bəhs edərək Azərbaycanın su ehtiyatlarının məhdud olduğunu xatırlatmış, su ehtiyatlarından səmərəli is-

tifadə və tullantılardan mühafizənin zəruriliyini qeyd etmişdir.

Konfransda çıxış edən **Dünya Su Şurasının vitse-prezidenti Doğan Alınbilək, Beynəlxalq Su Assosiasiyasının vitse-prezidenti Diana Daras, AMEA-nin prezident əvəzi akademik Akif Əlizadə, Dünya Hidrogeoloqlar**

Asosiasiyasının vitse-prezidenti İqor Zekster hazırda sudan səmərəli istifadənin dünyada prioritet məsələ olduğunu qeyd etmiş, su texnologiyaları sahəsində sərgi və konfransların keçirilməsinin əhəmiyyətli olduğunu vurğulamışlar.

Konfransın plenar iclasından sonra tədbir müxtəlif mövzular üzrə ayrı-ayrı bölmələrdə davam etdirilmişdir. Bölmələrdə su ehtiyatlarının idarə edilməsi, içməli su emalı üzrə innovativ texnologiyalar, tullantı suların təmizlənməsi, yağış sularının kənarlaşdırılması, su mənbələrinin qiymətləndirilməsi, bataqlıqların və süni göllərin qurudulması və s. mövzularla bağlı məruzələr dinlənilmiş, müzakirələr aparılmışdır.

Konfrans uğurla başa çatmışdır.

Hacıqabul şəhərinə içməli suyun

İlham Əliyev: "Hacıqabulda içməli su layihəsinin başa çatması əlamətdar və unudulmaz bir hadisədir. Əminəm ki, gələcəkdə belə gözəl açılışlar çox olacaqdır"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 15-də Şirvan-Muğan su kəmərinə Hacıqabul şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Dövlətimizin başçısı Hacıqabul şəhərinin su təchizatının planını və Şirvan-Muğan su kəmərinin texniki göstəricilərini əks etdirən stendlərə baxmışdır. "Azər-su" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, Hacıqabul şəhərinin günlük orta su sərfi 248 min litrdir. Ümumi su anbarının ehtiyatı 10 min kubmetrdir. Şirvan-Muğan su kəmərinin uzunluğu 170 kilometrdir. Bu kəmərdən istifadə edən əhalinin sayı isə 470 min nəfərdir. Layihəyə əsasən, kəmərlər 121 kəndi, o cümlədən Sabirabadın 13 kəndini əhatə edəcəkdir. Sabirabad-Saatlı su kəmərinin uzunluğu isə 40

kilometrdir. Layihəyə əsasən 37 kəndin 160 mindən çox sakini təmiz içməli sudan istifadə edəcəkdir. Məlumat verilmişdir ki, "Hacıqabul şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi" əhali artımının 2035-ci ilə qədər inkişaf perspektivi nəzərə alınmaqla 30,4 min nəfər üçün hesablanmışdır və dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir. Hacıqabul şəhərinin sakinləri içməli su ilə - təməli 2012-ci il iyulun 16-da Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuş Şirvan-Muğan qrup kəməri vasitəsilə təmin olunacaqdır. Hacıqabul şəhərində mərkəzləşdirilmiş içməli su sistemi 1970-ci illərdə yaradılmışdır. Hazırda şəbəkə istismara yararsızdır. Şəhərin su şəbəkəsinin uzunluğu 25,5 kilometr təşkil etmiş, kanalizasiya

ya şəbəkəsi isə ümumiyyətlə olmamışdır. Rəsmi statistikaya əsasən hazırda Hacıqabul şəhərinin əhalisinin sayı 24,8 min nəfərdir və onların 50 faizə yaxını mərkəzləşdirilmiş içməli su şəbəkəsi ilə təmin olunmamışdır. Əhali orta hesabla sutkada qrafiklə 8 saat su alır. Qalan əhali isə öz tələbatını fərdi qaydada ödəyir.

Yeni "Hacıqabul şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi" çərçivəsində şəhərin su təchizatının özüaxımlı rejimdə aparılması üçün 2,4 kilometr uzunluğunda magistral kəmərlər çəkilmişdir, relyef baxımından yüksək nöqtədə tutumu 5 min kubmetr olan anbar inşa edilir. Şəhərdə uzunluğu 115 kilometr olan müxtəlif diametrlə paylayıcı su şəbəkəsi

və ümumi uzunluğu 105 kilometr olan kanalizasiya şəbəkəsi yaradılacaqdır. İndiyədək 30 kilometr su xətti, 20 kilometr kanalizasiya xətti çəkilmişdir. 8,7 kilometr uzunluğunda layihələndirilmiş kanalizasiya kollektorunun 6,7 kilometrində işlər tamamlanmışdır. Ümumiyyətlə, 2014-cü ildə layihənin icrası başa çatdıqdan sonra bütün şəhər əhalisi fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunacaqdır. Layihəyə uyğun olaraq, Hacıqabul şəhərinin şərq hissəsində, relyef baxımından çökək ərazidə kanalizasiya-nasos stansiyasının tikintisi planlaşdırılır. Çirkab suları toplanaraq Şirvan-Kürdəmir avtomobil yolunun kənarında tikiləcək çirkab sutəmizləyici qurğuya ötürüləcəkdir və təmizləndikdən sonra yaxınlıqdan

verilməsi mərasimi keçirilmişdir

keçən Baş Şirvan kollektoruna axıdılacaqdır. Prezident İlham Əliyev suyun şəhərə rəmzi olaraq verilməsini təmin edən qurğunu işə salan düyməni basmışdır.

Sonra Hacıqabul rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşən Prezident İlham Əliyev Hacıqabula içməli suyun verilməsi münasibəti ilə yerli sakinləri təbrik etmişdir:

“Son illər ərzində ölkəmizdə görülən işlər arasında içməli su layihələri xüsusi yer tutur. Çünki bütün dövrlərdə vətəndaşlarımız içməli su ilə lazımı səviyyədə təmin olunmamışdılar. Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında 1970-ci illərdə su problemlərinin böyük hissəsi

öz həllini tapmışdır. Ancaq həyat davam edir, ölkəmiz inkişaf edir, əhali artır və əlbəttə, su təminatı ilə əlaqədar əlavə tədbirlər görülməli idi və görülür. Hazırda demək olar ki, ölkəmizin bütün yerlərində içməli su və kanalizasiya layihələri icra edilir. Bu proses geniş vüsət almışdır. Əminəm ki, gələn illərdə Azərbaycanda hər bir yerdə təmiz içməli su olacaqdır. Hacıqabul rayonunun içməli su ilə təmin edilməsi üçün praktiki tədbirlər görülmüşdür. Keçən il biz Hacıqabulda Şirvan-Muğan su kəmərinin təməlini qoyduq. Bu kəmərin fəaliyyəti nəticəsində artıq Hacıqabula içməli su gəlir. Ondan sonrakı dövrdə yeni şəbəkələr qurulacaqdır. Artıq bu işlərə başlanılmışdır və biz hər bir evə içməli suyun verilməsinə nail olacağıq. Bu, doğrudan da böyük layihədir, deyə bilərəm ki, ta-

rixi layihədir. Bu, onu göstərir ki, siyasi iradə olduğu zaman hər bir iş görülebilir”.

Azərbaycanda infrastruktur sahəsində görülən bütün işlər ən yüksək dünya standartlarına cavab verdiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev o cümlədən içməli su layihəsinin də dünya standartlarına cavab verdiyini bildirmişdir: “Veriləcək suyun keyfiyyəti də yüksək olacaqdır. Bu işlər Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğun şəkildə görülür. Beləliklə, insan sağlamlığına çox böyük töhfə veriləcəkdir. Çünki təmiz içməli su bir daha demək istəyirəm ki, insan üçün ən vacib şərtidir.

Mən əminəm ki, biz bütün başqa istiqamətlər üzrə də uğurlu siyasətimizi davam etdirəcəyik. Regionların inkişafı uğurla gedir, sosial siyasət uğurla aparılır. Bizim iqtisadi imkanlarımız da genişlənir və birinci rübün sosial-iqtisadi yekunları artıq

müzakirə edilmişdir və bir daha görürük ki, hər bir istiqamət üzrə Azərbaycan sürətlə inkişaf edir. Bir neçə il bundan əvvəl biz içməli su layihələrinin başlanmasını qeyd etmişik, ancaq artıq bu gün bunun gözəl nəticələrini görürük. Uğurlarımızın təməlinə ilk növbədə, bizim islahatlarımızdır və ilk növbədə, Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasətinin davam etdirilməsidir. Gələn ay biz Ulu Öndərin 90 illik yubileyini qeyd edəcəyik. Bu ərəfədə bir daha görülən bütün işlərə nəzər saldıqda görürük ki, son 10 il ərzində Azərbaycan Heydər Əliyev siyasətinə öz sadıqlığını göstərərək böyük uğurlara nail olmuşdur. On il bundan əvvəl mən bəyan etmişdim ki, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, mən Heydər Əliyev siyasətini davam etdirəcəyəm. Çox şadam ki, bu gün, 10 il keçəndən sonra görülən bütün işlər, əldə edilmiş nəticələr, bu inkişaf, bu

quruculuq bir daha Heydər Əliyev siyasətinin nə qədər düzgün olmasını təsdiqləyir. Bu gün Hacıqabulda içməli su layihəsinin başa çatması, doğrudan da, əlamətdar və unudulmaz bir hadisədir. Əminəm ki, gələcəkdə belə gözəl açılışlar çox olacaqdır. Hacıqabulda gözəl abadlıq-quruculuq işləri aparılır, parklar salınır, yeni sənaye müəssisələri yaradılır, küçələr abadlaşır. Bir sözlə, rayonun inkişafı əminəm ki, bundan sonra yalnız və yalnız sürətlə davam edəcəkdir. Beləliklə, ölkə iqtisadiyyatına hacıqabullular da öz dəyərli töhfələrini bundan sonra da verəcəklər.”

Bu xeyirxah təşəbbüsün reallaşmasına göstərdiyi diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına hacıqabullular adından minnətdarlığını çatdıran rayon sakini Hafiz Bəşirov görülən işlərlə bağlı ölkə başçısına yerli sakinlər adından təşəkkür etmişdir.

Ölkəmizdə səfərdə olan nümayəndə heyətləri ilə işgüzar görüşlər keçirilmişdir

Aprəlin 11-13-də Bakıda keçirilmiş Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları sərgisi və konfransında iştirak etmək üçün Azərbaycanada səfərdə olan xarici dövlətlərin rəsmi nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatların və xarici şirkətlərin təmsilçiləri "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində olmuş, bir sıra işgüzar görüşlər keçirmişlər.

Aprəlin 12-də "Azərsu" ASC-nin sədri cənab Qorxmaz Hüseynov Koreya Su Forumunun vitse-prezidenti Kyung Taek Yumu qəbul etmişdir. Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında müzakirələr aparılmışdır. Səhmdar Cəmiyyətin sədri qonağa Azərbaycanda həyata keçirilən su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri barədə məlumat vermiş, layihələrin icra-

sında dünyada tətbiq olunan qabaqcıl texnologiyalardan istifadə edildiyini diqqətə çatdırmışdır.

Koreya Su Forumunun vitse-prezidenti Kyung Taek Yum dünyada sudan səmərəli istifadənin prioritet hesab edildiyi bir vaxtda su texnologiyaları üzrə sərgi və konfransın keçirilməsini yüksək qiymətləndirmiş və belə bir aktual məsələyə gö-

stərilən diqqətə görə minnətdarlığını bildirmişdir.

"Azərsu" ASC sədri sərgi və konfransda iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Gürcüstanın Birləşmiş Su təchizatı şirkətinin baş direktoru Arçil Tsabutaşvilinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşmüşdür. Görüşdə qarşılıqlı əməkdaşlıqla bağlı müzakirələr aparılmış, qonaqlara

Azərbaycanda həyata keçirilən içməli su və kanalizasiya layihələri barədə məlumatlar verilmişdir. Gürcüstan nümayəndə heyətinin üzvləri ölkəmizdə həyata keçirilən layihələrlə maraqlandıqlarını bəyan etmiş, gələcəkdə Azərbaycanın təcürbəsindən istifadə edəcəklərini bildirmişlər.

Sərgi və konfransda iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Latviyanın "Siarigasudens" Riqa şəhər su və kanalizasiya idarəsinin rəhbəri xanım Daqnija Kalnina "Azərsu" ASC-də olmuşdur. Səhmdar Cəmiyyətin sədri Qorxmaz Hüseynovla görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır. Latviya nümayəndə heyətinin üzvləri Azərbaycanda ilk dəfə keçirilən Xəzər beynəlxalq su texnologiyaları sərgisi və forumunun yüksək səviyyədə təşkil edildiyini bildirmiş, belə tədbirlərin ikitərəfli əməkdaşlıq üçün əhəmiyyətli olduğunu vurğulamışlar.

Aprəlin 18-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Azərbaycanda səfərdə olan Asiya İnkişaf Bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir.

Görüşdə "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Asiya İnkişaf Bankının ölkəmizdə həyata keçirilən infrastruktur layihələrində yaxından iştirak etdiyini xatırladaraq bankın su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrində iştirakını yüksək qiymətləndirmişdir. Səhmdar Cəmiyyətin sədri "Su təchizatı və kanalizasiya investisiya proqramı" çərçivəsində işlərin keyfiyyətli icrasının təmin edilməsi üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyünü diqqətə çatdırmışdır.

Asiya İnkişaf Bankının nümayəndə heyətinin rəh-

Asiya İnkişaf Bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir

bəri, baş şəhər üzrə mütəxəssis Sancay Coşe "Su təchizatı və kanalizasiya investisiya proqramı" layihəsinin icrasından razı qaldıqlarını bildirmiş və qeyd etmişdir ki, bu layihə tezliklə istehlakçıların içməli su təchizatının və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

Görüşdə layihənin icra vəziyyəti və maliyyələşmə məsələləri ətrafında müzakirələr aparılmışdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan hökumətinin Asiya İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirdiyi "Şəhər su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" və "Su təchizatı və kanalizasiya investisiya proqramı" çərçivəsində Göy-

çay, Ağdaş, Beyləqan, Ağcabədi və Balakən şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasını nəzərdə tutulur. Bu layihələr çərçivəsində Göyçay, Ağdaş və Beyləqan şəhərlərində işlərə başlanmışdır. Ağcabədi və Balakən şəhərlərində isə layihənin icrasına hazırlıq işləri davam etdirilir.

Gəncə şəhəri Məhsəti qəsəbəsinin içməli su təchizatı yaxşılaşmışdır

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti regionlarda istehlakçıların içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması üzrə layihələrin icrasını davam etdirir. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq iri şəhər və rayon mərkəzləri ilə yanaşı, kənd və qəsəbələrin də içməli su təchizatı sistemləri yenidən qurulur.

"Azərsu" ASC-nin Tədbirlər Planına uyğun olaraq Gəncə şəhərinin Məhsəti qəsəbəsinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması üzrə işlər yekunlaşmışdır. Səhmdar Cəmiyyətin maliyyə vəsaiti hesabına həyata keçirilən layihə çərçivəsində qəsəbədə 2 yeni subartezian quyusu qazılmış, istismarda olan 1 subartezian quyusu təmir edilərək əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Əhalinin su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə qəsəbədə tutumu 60 kubmetr olan su çəni, 38 ədəd siyirtmə quraşdırılmış, 20239 metr qəsəbədaxili su xətləri çəkilmiş, 1275 ünvanla birləşmə verilmişdir. Bununla da qəsəbədə 4 mindən çox sakinin içməli su təchizatı yaxşılaşmışdır. Qeyd edək ki, layihənin icrasına qədər Məhsəti qəsəbəsinin içməli su təchizatı yarasız vəziyyətdə olan subartezian quyuları və primitiv qaydada çəkilmiş su xətləri

hesabına aparılırdı.

Aprelin 15-də Gəncə şəhəri Məhsəti qəsəbəsində yeni subartezian quyularının açılışı mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev, Milli Məclisin deputatı Asəf Hacıyev, "Gəncə Sukanal" Törəmə Səhmdar Cəmiyyətinin direktoru Bəhlul Ramazanov və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak etmişdir. Açılış mərasimində çıxış edənlər bu yaşayış məntəqəsinə qəsəbə statusunun verilməsini yüksək qiymətləndirmiş, ötən müddətdə qəsəbədə abadlıq-quruculuq işlərinin aparıldığını qeyd etmişlər. Yerli sakinlər Məhsəti qəsəbəsində su təchizatı sisteminin yaradılmasına göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Ümumilikdə Gəncə şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması Azərbaycan hökuməti ilə Almaniyanın KfW Bankının birgə maliyyələşdirdiyi "Açıq Kommunal İnfrastruktur Proqramı II" çərçivəsində həyata keçirilir. Layihənin birinci mərhələsi çərçivəsində Gəncə şəhərində su mənbələrinin bərpası, magistral su xətləri və su anbarlarının tikintisi, şəhərin su və kanalizasiya şəbəkəsinin bir hissəsinin yenidən qurulması üzrə işlərin böyük əksəriyyəti yerinə yetirilmişdir.

Abunəçilərin sayı 1155151-ə çatıb

2013-cü ilin yanvar-mart aylarında "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin xidmət göstərdiyi abunəçilərin sayı 19 min abunəçi və ya 1,7 faiz artmışdır. 01 aprel 2013-cü il tarixinə olan məlumata görə, ölkə üzrə 1155151 abunəçi su və kanalizasiya xidmətlərinin istifadəçisi kimi qeydiyyatda

alınmışdır. İstehlakçıların 1118773-ü və ya 97 faizi əhali, 36378-i və ya 3 faizi isə qeyri-əhali qrupu abunəçiləridir.

2013-cü ilin birinci rübündə əhali qrupu abunəçilərinin sayı 1,3 faiz, qeyri-əhali qrupu abunəçilərinin sayı isə 10,2 faiz artmışdır. Hesabat

dövründə abunəçi sayında artım nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsi, qeyri-qanuni qoşulmaların rəsmiləşdirilməsi, həmçinin yeni abunəçilərin qeydiyyatda alınması hesabına baş vermişdir.

01 aprel 2013-cü il tarixə "Azərsu" ASC-nin sayğaclarla təmin olunmuş abunəçilərinin sayı 529 180-ə çataraq sayğaclarla saviyyəsi 48 faiz təşkil etmişdir.

Fasiləsiz su alan istehlakçıların

K.Həsənov: “Bu il regionlarda həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 70-dən artıq kəndin su problemi öz həllini tapacaq”

Bakı şəhər və regionlarda su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlər və digər məsələlərlə bağlı “Azərsu” ASC sədrinin istismar üzrə müavini Köçərli Həsənovun “Həftə içi” qəzetində müsahibəsi dərc olunmuşdur. Müsahibəni kiçik ixtisarla təqdim edirik.

- Köçərli müəllim, su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması ilə bağlı 2013-cü ildə başa çatacaq layihələr və yeni planlar barədə ətraflı məlumat verməyinizi xahiş edirik.

- Quba şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsini 99 faiz başa çatdırmış və yaxın vaxtlarda istismara veriləcək. Həmin şəhərdə yeni su və kanalizasiya xətlərinin çəkilişi, su anbarlarının tikintisi, smart-kart tipli saygıların quraşdırılması və digər proseslər artıq yekunlaşıb. Bu il Naftalan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasına başlanılıb. 2013-cü ildə “Azərsu” ASC-nin

Mərkəzi laboratoriyasının yeni inzibati binası istifadəyə veriləcək. Şirvan-Muğan su kəmərinin 20 kilometrədən artıq hissəsində tikinti işləri başa çatıb. Bu il kəmərin tikintisinin başa çatdırılması planlaşdırılır. İslam İnkişaf Bankının ayırdığı kredit hesabına Astara, Gədəbəy, Daşkəsən, Samux və Tərtər şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasına da bu il başlanacaq.

- Regionların içməli su probleminin həll edilməsi istiqamətində hansı işlər görülür?

- Hazırda Bakı şəhəri ilə yanaşı regionlarda əhalinin su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində layihələr həyata keçirilir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində müxtəlif rayonlarda 32 mindən artıq vətəndaşın içməli su problemi öz həllini tapmışdır. Bu il isə investisiya layihələri əsasında həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 70-dən artıq kəndin su problemi öz həllini tapacaq. Azərbaycanda 3050-yə yaxın kəndin 1/3-də içməli su problemi mövc-

uddur. Bu problemləri qısa müddətdə çözmək mümkün deyil.

- Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrin içməli suya olan tələbatının tam ödənilməsi istiqamətində hansı addımlar atılır?

- Bakının şərq hissəsindəki qəsəbələrin bir qisminə mərkəzləşdirilmiş qaydada içməli su təchizatı sistemi yoxdur. Bu səbəbdən əhalinin bir hissəsi içməli suyu maşınlarla alır, bir hissəsi isə quyu sularından istifadə edir. Yay aylarına qədər Bakının 10-dan artıq qəsəbəsinin içməli su ilə təmin edilməsi nəzərdə tutulub. Hazırda Bakı şəhərinin 30-a qədər kənd və qəsəbələrində əhalinin fasiləsiz içməli su ilə təmin edilməsi istiqamətində işlər davam edirlir. Bildiyiniz kimi Ceyranbatanda dünya standartlarına cavab verən yeni sutəmizləyici qurğu və bununla paralel Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Zirə-Pirallahı magistral su xəttinin tikintisinə başlanılıb. Bu kəmərin inşası tam başa çatdıqdan sonra Bakının şərq hissəsində yaşayan 500 mindən artıq insanın içməli su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşacaq.

- Əhaliyə verilən içməli suyun keyfiyyəti ilə bağlı müxtəlif fikirlər səslənir. Belə bir fikir formalaşılıb ki, qaynadılmamış, yəni çiy suyu içmək insan orqanizmi üçün təhlükəlidir.

- Bu yanlış fikirdir. Çünki biz suyun keyfiyyətini daim yoxlayırıq və əhaliyə verdiyimiz suyun keyfiyyəti DÜST standartlarına tam uyğundur. 24 saat fasiləsiz içməli su ilə təmin etdiyimiz abonentlər suyun keyfiyyətindən razıdırlar. Amma suyun qrafiklə verildiyi vaxtlarda, qəzalar zamanı və digər hallarda problem ola bilər. Bu yaxınlarda paytaxtın “Qara şəhər” adlanan ərazisində yaşayan sakinlər bizə müraciət etdilər ki, onların evlərinə neftli su gəlir. Dərhal araşdırmalara başladım. Öyrəndik ki, xətdə qəza baş verib və təzyiqlə vurulan su neftli ərazidə çirkənlənərək yenidən kəməre qayıdıb. Biz həmin pro-

Əhatə dairəsi genişlənilir

blemi dərhal həll etdik. Amma binaların damlarında və ya daxilində quraşdırılmış çənlərinde uzun müddətə saxlanılan su keyfiyyətini itirir. Adətən suyun verilməsində fasilə yarananda məhz bu çənlərin suyundan istifadə olunur. Amma belə hallarda yaşanan problemlərə görə məsuliyyət bizim deyil, həmin çənlərin sahiblərinin üzərindədir. Bundan əlavə, zirzəmilərdəki, bina-daxili və mənzildaxili xətlərin köhnə olması, onların istismar müddətinin bitməsi və digər problemlər də içməli suyun keyfiyyətinə təsir göstərə bilər. Bu gün Bakı şəhərində 8 mindən artıq çoxmərtəbəli binalar var və onların əksəriyyəti keçmiş SSRİ dövründə, yəni 1950-60-cı illərdə tikilib. Həmin binaların zirzəmilərindəki su xətlərinin böyük əksəriyyəti hazırda istismara yararsızdır. Təbii ki, belə

xətlərlə verilən suyun keyfiyyətində problem ola bilər. Ancaq biz bu ildən etibarən zirzəmilərdəki su xətlərinin dəyişdirilməsinə də başlamışıq. Bu yolla həmin binalardakı içməli suyun keyfiyyətini yüksəldəcəyik.

- Yeri gəlmişkən, Bakıda binaların üzərindəki su çənlərinin sökülməsi birmənalı qarşılanmadı. Bir çoxları qəza vəziyyətlərində ehtiyat fond rolunu oynayan su çənlərinin sökülməsini düzgün hesab etmirlər. Sizin bu fikirlərə münasibətiniz necədir?

- Fasiləsiz içməli su ilə təmin olunmayan ərazilərdə çənlərin sökülməsini "Azərsu" heç vaxt gündəmə gətirməyib. Paytaxtın Yasamal, Binəqədi, Nərimanov, Nəsimi, Sabunçu və Suraxanı rayonlarında həyata keçirdiyimiz texniki tədbirlər nəticəsində 2012-ci ildə 370 min nəfərdən artıq insanı

24 saat içməli su ilə fasiləsiz təmin etmişik. Ümumilikdə isə bu gün Bakı şəhərində su alan əhalinin 60 faizindən çoxu 24 saat su ilə təmin edilir. Biz yalnız həmin abonentlərin yaşadığı binalardakı su çənlərinin sökülməsi məsələsini qaldırmışıq. Lakin fasiləsiz su ilə təmin edilməyən binaların damlarında və pilləkənlərin yanlarında quraşdırılmış çənlərin də ləğvini istəyirik. Çünki çənlərə sular sayğacdan keçmədən axır və onların qeydiyyata aparılmır. Üstəlik, bəzi hallarda nəzarətsiz qaldığından çənlərdən daşib axan sular kanalizasiyaya tökülür. Bu da israfçılıq deməkdir. Ona görə də biz belə çənlərin sökülməsini istəyirik. Yerli mənzil istismarı sahələri də "sökülmə əməliyyatı"nın aparılmasında maraqlıdırlar. Hələ 2000-ci ildə Bakıda zəlzələ baş verəndə Fövqə-

ladə Hallar Komissiyası tərəfindən bu cür çənlərin ciddi təhlükə mənbəyinə çevrildiyi qeyd olunmuşdu. Hətta "Bakı Lift-təmir" İstehsalat Birliyi də dəfələrlə bəyan edib ki, liftlərin maşın şöbələrinin üstündə və lift şaxtalarının yanında su çənlərinin qoyulması lift təsərrüfatının inkişafına ciddi problemlər yaradır. Bəzən çənlərə nəzarət edilmədiyindən su daşır və liftə axır. Nəticədə elektrik avadanlıqları, naqillər sıradan çıxır. Bütün bunlar onu göstərir ki, su çənlərinin ləğvi israfçılığın qarşısının alınması və təhlükəsizlik baxımından mütləq lazımdır. Ancaq biz mənzillərdə, məsələn, hamamlarda su çənlərinin qoyulmasını vacib sayırıq. Çünki su kəmərlərində qəza baş verəndə, xətlərdə təmir işləri aparılanda müəyyən müddətə suyun verilməsi dayandırıla bilər.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti istehlakçılara satılan içməli suyun uçotunun dəqiq aparılması, ödəniş səviyyəsinin yüksəldilməsi, debitor borc probleminin aradan qaldırılması və su itkilərinin qarşısının alınması məqsədilə ön ödənişli (smart-kart tipli) elektron su sayğaclarının quraşdırılması istiqamətində tədbirləri davam etdirir.

2013-cü ilin yanvar-mart aylarında ümumilikdə 12996 smart-kart sayğacının (10764-ü əhali və 2232-i qeyri əhali) quraşdırılması təmin edilmişdir. Ümumiyyətlə 2012-ci ilin may ayından bu günədək abonentlərə 37 minə qədər ön ödənişli sayğac quraşdırılmışdır.

"Azərsu" ASC smart-kart sayğaclarının quraşdırılmasına ilkin mərhələdə Bakı, Sumqayıt və Abşeron sənaye idarə və departamentlərinin xidmət

Smart-kart tipli su sayğaclarının tətbiqi genişləndirilir

göstərdiyi ərazilərdə başlanmış və daha sonra regionlarda həyata keçirilmişdir. Su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri çərçivəsində Quba və Zərdab şəhərlərində 7 minə qədər smart-kart sayğac quraşdırılmışdır. Yeni layihələrin icrası ilə əlaqədar yaxın vaxtlarda Göyçay, İmişli, Şamaxı, Oğuz, Zaqatala, Hacıqabul və digər şəhərlərin də abunəçiləri smart-kart sayğaclarla təmin olunacaqlar.

01 aprel 2013-cü il tarixə "Azərsu" ASC-nin ölkə üzrə xidmət göstərdiyi 1 milyon 155 min abunəçinin 553 min-

dən çoxu mexaniki və smart-kart sayğaclarla təmin olumuşdur.

Qeyd edək ki, su təchizatı və tullantı sularının axıdılması xidmətlərindən istifadə edən əhali qrupu istehlakçılara ön ödənişli sayğacların quraşdırılması "Azərsu" ASC-nin müvafiq xidmət sahələri tərəfindən dövlət hesabına həyata keçirilir və bunlara görə istehlakçıdan heç bir ödəniş tələb olunmur. Qeyri-əhali qrupu abunəçiləri üçün sayğacların quraşdırılması isə "Azərsu" ASC-nin müvafiq xidmət sahələri tərəfindən istehlakçının vəsaiti hesabına aparılır.

Abunəçilərlə sövdələşmələrə gedən əməkdaşların qanunsuz əməlləri ifşa olunmuşdur

Vüsal Qədirov

Kərimov Nurəhməd

“Azərsu” ASC-nin Abonent İşləri Departamenti əməkdaşlarının keçirdikləri nəzarət tədbirləri nəticəsində bəzi işçilər tərəfindən abunəçilərin qeyri-qanuni yolla sayğaqla təmin edilməsi, onların sayğaqlara müdaxilə etməsi ilə bağlı faktlar aşkarlanmışdır. Araşdırmalar nəticəsində “Azərsu” ASC-nin Nəzarət Ölçü Cihazları Departamentinin 6 sayılı saygac quraşdırma sahəsinin rəisi Kərimov Nurəhməd Kərim oğlu və Nəsimi rayon Sukanal Departamentinin nəza-

rətçisi Qədirov Vüsal Rövşən oğlunun qeyri-qanuni əməlləri ifşa edilmişdir.

Məlum olmuşdur ki, Yasamal rayonu ərazisində fəaliyyət göstərən “Karat-Holding” MMC tərəfindən su saygacının işləməməsi ilə bağlı cari ilin yanvar ayında Yasamal rayon Sukanal Departamentinə müraciət edilmişdir. Həmin vaxt Nəzarət Ölçü Cihazları Departamentinin Yasamal rayonu ərazisində fəaliyyət göstərən 6 sayılı saygac quraşdırma sahəsinin rəisi N. Kərimov “Karat-Holding” MMC-də CTB-65 markalı su saygacını bazardan aldığı iş-

lənmiş mexaniki sayğaqla özbaşına olaraq dəyişdirmiş və bunun müqabilində abunəçidən 350 manat pul almışdır. Sonrakı araşdırmalardan məlum olmuşdur ki, həmin saygac əvvəllər Nərimanov rayonu Dərnəgül küçəsi 2090-cı məhəllədə fəaliyyət göstərən “Bakı-Mexanikləşdirmə-1” ATC-yə məxsus olub, yararsız olduğundan 04 oktyabr 2012-ci il tarixdə istismardan çıxarılmışdır.

“Azərsu” ASC-nin Hüquq departamentinə verdiyi izahatda N.Kərimov saygacın dəyişdirilməsi üçün abunəçidən qeyri-qanuni olaraq 350 manat pul aldığını etiraf etmiş və həmin məbləğin 185 manatını bazardan saygacın alınmasına, qalan pulu isə digər məqsədlər üçün xərclədiyini bildirmişdir.

Abonent İşləri Departamenti əməkdaşlarının keçirdikləri nəzarət tədbirləri nəticəsində daha bir əməkdaşın vəzifəsindən sui-istifadə halı aşkarlanmışdır. Məlum olmuşdur ki, Nəsimi rayon Sukanal Departamentinin nəza-

rətçisi Vüsal Qədirov Bakı şəhəri Nizami küçəsində 3 abunəçinin saygacına qeyri-qanuni müdaxilə etmişdir. O, “Azərsu” ASC-nin Hüquq departamentinə verdiyi izahatda müxtəlif ünvanlarda xüsusi alətlərlə mexaniki saygacın göstəricisini əvvəlcə çəkməklə faktiki sərfiyyatı süni şəkildə azaltdığını, bunun müqabilində abunəçilərdən müxtəlif məbləğlərdə pul aldığını etiraf etmişdir.

Bütün bunlar son nəticədə içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin uçotundan yayındırılmasına və “Azərsu” ASC-ə ziyan vurulmasına səbəb olmuşdur. Hər iki şəxslə bağlı toplanmış faktlar hüquq-mühafizə orqanlarına göndəriləcəkdir.

“Azərsu” ASC bir daha bəyan edir ki, abunəçilərin Cəmiyyətin hər hansı əməkdaşı ilə sövdələşmələrə getməsi, sərfiyyatın gizlədilməsi və azaldılması, eləcə də yaranmış borcun müxtəlif yollarla azaldılması və ləğv edilməsinə yönəlmiş cəhdləri və hərəkətləri yolverilməzdir. Bu cür qeyri-qanuni hərəkətlər “Azərsu” ASC-nin əməkdaşları tərəfindən aşkarlanacaq və onlara qarşı inzibati tədbirlər görülməcəkdir.

Sudan qeyri-qanuni istifadə ilə bağlı fakt aşkarlanıb

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti istehlakçılara göstərilən xidmətlərin dəqiq uçotunun aparılması, içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən qeyri-qanuni istifadənin qarşısını almaq istiqamətində nəzarət tədbirlərini davam etdirir. Ötən müddətdə bu sahədə həyata keçirilən tədbirlər müəyyən qədər müsbət nəticələr versə də, hələ də bəzi abunəçilərin içməli sudan saygacdankənar və müqavilə bağlanmadan istifadə etməsi halları aşkarlanır. Bu cür hallara əsasən qeyri-əhali qrupu abunəçiləri yol verir və içməli sudan qanunsuz istifadəyə daha çox şadlıq evlərində, restoranlarda, hamam, camaşırxana, avtoyuma, və s. obyektlərdə rast gəlinir.

Abonent İşləri departamenti və yerli sukanal departamentlərinin əməkdaşları “Su təchizatı və tullantı suları haqqında” Azərbaycan Respublikası qanunun tələblərini əsas götürməklə həyata keçirdikləri nəzarət tədbirləri nəticəsində 2013-cü ilin yanvar-mart aylarında həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində içməli sudan və kanalizasiya xidmətlərindən qeyri-qanuni istifadə halları ilə bağlı 394 fakt aşkar edilmişdir. Araşdırmalar nəticəsində Səhmdar Cəmiyyətə dəymiş ziyanın məbləği 925900 manat olmuşdur. Görülmüş tədbirlər nəticəsində bu məbləğin 363616 manatının ödənilməsi təmin edilmişdir.

"Qaynar xətt"ə edilən müraciətlərin əsasında problemlər operativ həll edilir

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti istehlakçılara göstərilən su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərinin səviyyəsinin artırılması, abunəçilərlə münasibətlərin yüksək səviyyədə qurulması məqsədi ilə tədbirləri davam etdirir. Bu məqsədlə abunəçilərdən daxil olan şifahi və yazılı müraciətlər diqqətlə araşdırılır və onların həlli istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

"Azərsu" ASC-də struktur dəyişiklikləri çərçivəsində Səhmdar Cəmiyyətinin 955 sayılı "Qaynar xətt" xidmətinin işinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar islahatlar aparılmış, xidmətin keyfiyyəti artırılmışdır. Yeni texnologiyaların tətbiqi nəticəsində edilən hər bir müraciət xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədi ilə dərhal qeydə alınır.

Ümumilikdə cari ilin yanvar-mart aylarında "Qaynar Xətt" xidmətinə 6266 müraciət daxil olmuşdur və zənglərin əksəriyyəti Bakı şəhərində yaşayan vətəndaşlar tərəfindən edilmişdir. Müraciətlərin 2223-ü və ya 35,4 faizi içməli su təchizatında yaranan problemlər, 31,2 faizi və ya 1958-i su xətlərində qəzalarla, digər müraciətlər isə kanalizasiya problemləri, sayğaclarla və ödəniş məsələləri ilə bağlı olmuşdur. "Qaynar xətt"ə edilən müraciətlər Səhmdar Cəmiyyətin müvafiq bölmələri tərəfindən araşdırılmış və problemlər həllini tapmışdır.

"Azərsu" ASC abunəçilərin diqqətinə çatdırır ki, "Qaynar Xətt" xidməti həftənin 7 günü, 24 saat fəaliyyət göstərir və abunəçilər qarşılaşdıqları problemlərlə bağlı istənilən zaman müraciət edə bilərlər. Bu müraciətlər əsasında problemlərin operativ həllinə, problemlərin ərazi və sahələrin müəyyən edilməsinə kömək etmiş olurlar.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş mini-futbol turnirinə start verilmişdir

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illiyi münasibəti ilə "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində silsilə tədbirlər keçirilir. Təsdiq olunmuş Tədbirlər Planına uyğun olaraq aprelin 6-da "Azərsu" ASC-nin idarə və təşkilatları arasında ulu öndərin xatirəsinə həsr olunmuş mini-futbol turnirinə start verilmişdir.

Bakı şəhəri Nizami rayonu Sərdərək İdman Kompleksində keçirilən turnirin təntənəli açılışı Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlamışdır. Açılış mərasimində çıxış edən "Azərsu" ASC-nin sədr müavini Mahir Məmmədov ümummilli lider Heydər Əliyevin ictimai-siyasi fəaliyyəti, Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısındakı tarixi xidmətlərindən danışmış, dahi şəxsiyyətin müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf kursunun möhtərəm Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmizin yüksək nailiyyətlər əldə etdiyini vurğulamışdır: "Azərbaycanda əhali-

nin fiziki-mənəvi sağlamlığının qorunmasını prioritet hesab edən ümummilli lider Heydər Əliyev bədən tərbiyyəsi və idmanın inkişafını daim diqqətdə saxlamış, bu sahədə maddi-texniki bazanın yaradılması üçün xeyli işlər görmüşdür. Müstəqillik dövründə ümummilli liderin hakimiyyətə qayıdışından sonra bu sahəyə diqqət artmış, möhtərəm Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində idmanın inkişafında yeni mərhələ başlanmışdır. Son illər ölkəmizdə beynəlxalq səviyyəli yarışlar təşkil olunur, idmançılarımız müxtəlif idman növləri üzrə keçirilən dünya və qitə çempionatlarında, olimpiya oyunlarında uğurlu nəticələr göstərirlər".

Mahir Məmmədov yarış iştirakçılarında Səhmdar Cəmiyyətin rəhbərliyi adından müvəffəqiyyətlər arzulamışdır.

Qeyd edək ki, turnirdə "Azərsu" ASC-nin idarə və təşkilatlarının 16 komandası mübarizə aparacaq. Yarıqda fərqlənənlər xüsusi mükafatlar və "Azərsu" ASC-nin diplomları ilə təltif olunacaqlar.

Su terapiyası...

Həyatımızın ayrılmaz hissəsi olan su bir çox xəstəliyin müalicəsində müsbət təsirini göstərir. Hələ qədim zamanlardan su ilə müalicə kifayət qədər geniş yayılmış və bugüncə qədər tətbiq olunmaqdadır.

Qədim yapon təbabətində su müalicəsinin böyük faydaları olduğu göstərilir. Yaponiya texnologiyasının inkişafı baxımından dünyanın ən qabaqcıl ölkələrindən biri olsa da, yapon təbabətində ənənəvi müalicə üsulları qalmaqdadır. Yapon təbiblərinin fikrincə, içməli su insan orqanizmində müsbət dəyişiklik yaradır. Ən müasir elmi araşdırmalar da suyun müalicəvi xüsusiyyətləri olduğunu təsdiqləyir.

Su insanın bütün orqanları

nın fəaliyyətində mühüm rol oynayır. Su çatışmazlığı olduqda qan dövranı, beynin, böyrəklərin, əzələlərin, sinir sisteminin, həzm sisteminin fəaliyyəti pozulur, bədən temperaturunun sabitliyi itir. Üstəlik bu halda insanın dayaq-hərəkət sisteminin aparıcı qüvvələrindən olan skelet sisteminin normal inkişafı pozulur.

İçməli su susuzluğu aradan qaldırmaqla yanaşı həm də bədəndəki mənfi statik enerjiden xilas olmağımıza köməklik göstərir. Duş qəbul etmək, xüsusilə də üzmək insan orqanizmindəki stressi aradan qaldırır, əzələlərə və sinir sisteminə rahatlıq bəxş edir və mənfi enerjini bədənə çıxarır.

Ənənəvi yapon müalicəsinə əsasən, yuxudan oyanan

kimi su içməyin böyük faydaları var. Müasir tibb bu vərdişin müsbət təsirini qəbul edir. Yapon su müalicəsi ilə bir çox xəstəliklərin, o cümlədən meningit, diabet, gastrit, baş ağrısı, astma, bronxial-astma, artrit, epilepsiya, ürək xəstəlikləri, qanda xolesterinin artması, böyrək və sidik yolu xəstəlikləri, ishal, qusma, bağırsağ keçməzliyi, hemoroid, göz xəstəlikləri, qulaq, burun, boğaz xəstəlikləri, qadın xəstəlikləri, xərçəng xəstəliyi və s. müalicəsində müsbət nəticələr əldə edilmişdir.

Su terapiyası ilə müalicə

Yapon su müalicəsinə əsasən müalicə müntəzəm şəkildə aparılmalıdır: səhər dişləri təmizləməzdən əvvəl 4 stəkan (4x160ml), ümumilik-

Bu müalicə üsulunun heç bir mənfi təsiri yoxdur. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, gün ərzində çoxlu ılıq su içmək orqanizmə olduqca müsbət təsir göstərir. Çünki, soyuq su qəbul etdiyimiz qidadakı yağ soyudur və nəticədə həzm prosesinin sürətini azaldır. Bu da öz növbəsində piylənməyə səbəb olur.

Su ilə müalicənin müddəti:

- **Yüksək qan təzyiqi (30 gün)**
- **Diabet xəstəliyi (30 gün)**
- **Gastrit (10 gün)**
- **Qəbizlik xəstəliyi (10 gün)**
- **Vərəm (90 gün)**
- **Xərçəng (180 gün)**
- **Artrit xəstəliyindən əziyyət çəkənlər birinci həftədə 3 gün, sonra isə müntəzəm olaraq müalicə oluna bilərlər.**

Bu terapiya növü yaponlara uzun ömür bəxş edir və bu

də 640 ml su qəbul etmək lazımdır. Bundan sonra 45 dəqiqə ərzində mədə heç nə qəbul etməməlidir. Vaxt tamam olduqdan sonra qidalanmaq olar. Səhər yeməyindən sonra daha 2 saat ərzində heç bir qida qəbul edilməməsi məsləhət görülür.

gün Yaponiyada 33 000-dən çox 100 yaşını haqlamış insan yaşayır. Dünyanın ən uzunömürlü qadınları da Yaponiyada yaşayır. Dünya Səhiyyə Təşkilatının hesabatına görə bu ölkədə qadınların orta ömrü 86, kişilərin orta ömür müddəti isə 79 ildir.

